

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.	Egészévre	8 kor.
Fél évre	4 „	Egyes szám ára	20 fillér

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilvtéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Népnevelésünk.

A kulturális haladásnak alapvető munkásai beigazolták itt a Zsilvölgyben, hogy nemes ambícióval s szakképzettséggel párosult igyekezettel megfeleltek azon fontos hivatásnak, mely honfiúi s honleányi tisztük hű teljesítését joggal várta tőlük.

Az ország más részeiben megérett a buza-
kalász, megsuhannak a pengék, elérkezett az ara-
tás ideje. Megpendül a kasza a munkás kezekben
szép Magyarországon és az évi fáradozás gyü-
mölese ott fekszik hosszú rendekben, hogy meg-
jutalmazza annyi ember verejtéket hullatott mun-
káját. Itt a Zsilvölgyben nem ringatja meg a telt
kalászos lehajtott fejét hajnali fuvalom harmatos
szellője s azok aranysárgán ringatózó Océánja
rölé nem varázsol bűvös tájképeket a rónák ká-
párázó délibábjá. A ligetek madarairól, az erdők
vadjairól gondoskodó Mindenható és az anyaföld
gazdag gyümölcsei fölött nem játszik mosolyogva
az éltető napsugár. Isten gazdag adománya lent
van mélyen a föld méhében, a jövő biztató re-
ménye pedig a serdülő nemzedékben rejlik itt. Azt
ezer veszélylyel szembeszálló bányászok verejté-
kes munkája, emezt a népnevelés buzgó aposto-
lai teszik a nemzet, az emberiség közkinésévé.

Nekünk is van tehát gazdagon gyümölcsöző
talajunk, melyet mivelní kell, valamint a kalászt-
termő róna kövér ugarait.

A nemzet halájára teszik magukat érdemessé
azok az önfeláldozó lelkes tényezők, akik a jövő

nemzedék szellemi kiképzésén, erkölcsi tökélyesi-
tésén fáradozva a nemzet üdvén munkálnak. Ez a
munka megtermé gazdag gyümölcsét.

Ezen munkásság hatékonyabb érvényesülése
érdekében szólalunk fel most az évről vizsgák
közvetlen hatása alatt.

Idő és alkalmoszerű ezen fontos ügygyel be-
hatóan foglalkozni.

Részletes tanügyi tudósításaink elfogulatlan,
hű ismertetést adnak a tanítás a népnevelés és
oktatás eredményéről, melyet méltán mondhatunk
a mi aratásunknak, melylyel nagyon meglehetünk
elégedve. De nem zárkozhatsz el azon kötele-
ség teljesítése elől, mely a népnevelés, az elemi
oktatás terén észlelt hiányok pótlását teszik indo-
kolttá, melyek nem a dicséretesen működő tane-
rők feladatát képezik.

Ilyen a petrozsényi állami iskolák túltömt-
sége. Tapasztaltuk, hogy általában sok tanköteles
gyermek van egy egy osztályban. Főösleges bi-
zonyítanunk, hogy a megengedett legnagyobb lét-
számot is meghaladó gyermekekkel nem foglal-
kozhatsz annyit és nem mutathatsz fel oly sikert
az osztálytanító, mint annyi gyermekkel, hogy i-
deje és alkalma legyen mindegyiknek képességét
hajlamát s gyengeségét kiismerni és növendékei-
nek fogékony lelkét azok tulajdonságainak szem-
előtt tartásával művelni, — képezni. A tanköte-
lesek száma oly nagy, hogy kívánatos volna, mi-
szerint úgy a fiuk, mint a lányok elkülönítve s
a fiuk férfitanítók, a lányok pedig tanítónők ál-
tal oktattassanak.

A gyermekek nemszerűn elkülönítésének e-
lőnyeit ezuttal nem indokoljuk s ezt annyira ter-
mészetesnek találjuk, hogy nem is tartjuk szük-
ségesnek bizonyítani ott, hol a viszonyok ezt le-
hetővé teszik.

A leánygyermek magasabb kiképzése ér-
dekében különösen figyelemre méltó üdvös szán-
dékrol adott hírt nem régen.

Jeleztük ugyanis, hogy a Szt. Ferencz-rendi
nővérek zárdaiskoláját a rend vezetősége kibővi-
teni óhajtja a két felső leányosztálylyal. Általá-
nos örömet okozott ez a hír az intelligensebb
családok körében. És nem ok nélkül. Midőn a
leánygyermek elvégzi a VI-ik elemi osztályt, a-
zon korban van, hogy a háztartásban még nem
segédkezhetsz s nem bír oly iskolai készséggel
hogy szakpálya tanulmányait végezhetné. Nagy
áldás lesz tehát az ily leányokra s ezek szülőire,
ha itt helyben elvégezhetik a felsőbb leány osz-
tályokat s vagy valamely szakpályára léphetnek,
vagy kellő ismeretek elsajátítása után térnek
vissza a családi tűzhelyhez, s onnan az életbe.

A nőnevelés fontosságát elismerik a tanfér-
fiak, igazolja a társadalmi élet.

Minden eszközzel, minden módon elő kell
tehát mozdítani a tanítónővéreknek azon nemes
törekvését, hogy itt Petrozsényben a két felsőbb
leányosztály már a jövő tanévben létesüljön. Ke-
vés hozzájárulást, csekély mérvű támogatást kér-
nek, mely elenyészik az elérendő előnnyel
szemben.

A petrozsényi róm. kath. hitközség már meg-
szavazta a tőle kért anyagi támogatást. Petrozsényi
község előljárósága pártolólág terjesztette a köz-

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Magyar nyelv.

Oh! szép magyar nyelv! A ki egyszer téged
Ajára vőn, többé nem dobhat el,
Szentség gyanánt, hogy befogadja éked,
Órzó oltárrá válik a kebel.

Pajzán, derűs vagy, mint nőnk szeme,
S erős, szilárd, mint hősök jelleme,
Gyöngéd vagy és lágy, mint menyboltsi kék,
S dörögni úgy tudsz, mint villámos ég.

Minden, mi fejben vagy szívedben fakad,
Tőled nyer pompát, szindús szavakat;
Nagy eszme, érzés, oly ragyogva hord,
Mint egy király az ünneplő bibort!

Bir e más nyelv úgy epedni,
Annyi bájjal, annyi kéjjel?
Olvadóbb, mint lant zenéje
Holdvilágos, langyos éjjel,
Mely virágot és dalt terem,
Mikor ébren semmi sincs más,
Csak a fák sötét bogán:

Hangos, boldog csalogány
S boldog, néma szerelem...

Hát a csapongó
Gyors szaru tréfák
Játszi szökését
Festi-e más nyelv
Oly remekül?
Pattog a vig élez,
Ám sebe nem fáj,
Mert csak enyélgés,
Tarka bohóság
Volt az egész...!

Magasztos gyászának bánat-dulta hangja
Ugy zendül benne, mint egyház harangja,
Mely messze hinti mély, komor szavát;
Búg, mint a gyászdal, mint sir-fáklya lobban
S mint súlyos léptek, kripta-csarnokokban,
Ugy döng minden szó a kedélyen át....!

Cziklops pörölye, hogyha csatát fest,
Csatakiáltók búsz riadása!
Hald! Hald!
Száguldva, villogva, kapálva
Dölyfös paripák robbannak elő,
Százak keze vág, százak keze lö,
Nem szárnyal a vér-ködös égre más,

Csak ágyudőrej, szitok és zuhanás!
Rázkódik a föld, iszonyodva reng
Amerre a kartács vad tánca kereng;
Dul a szilaj kéz, csattog a kard,
Sebet osztva süvölti: Ne bánts! a magyart!

Hatalmas szép nyelv,
Magyarnak nyelve!
Maradj örökké
Nagy és virágzó!
Kisérjen áldás
Amíg világ áll!
S legyen megáldott
Az is, ki téged
Ajára vesz majd
Elsőt rebege,
Végsőt sohajtva!

Ábrányi Emil.

Hiradás.

Régenten, tán meg sincs ez a krónikába,
Egy nagy indus király széles országába,
Nem jöven még be az írás mestersege —
Sokat törte fejét ő felsége,
Hogy mivel nem járt Hirmondó, sem Kurir,
És így nem mehetett szerteszéjjel a hír,

gyűlés elé az 500 korona segély folyósítása iránt beadott kérvényt, melyre nézve — a testület szervezetlensége miatt — érdemleges határozat nem hozatott. Nem szenvedhet azonban kétséget, hogy a legközelebb egybehívandó közgyűlés az előjárás javaslatát értelmében a kérelmet teljesíteni fogja.

A tanító nővérek fényes bizonyítékát adták itteni áldásos működésükkel annak, hogy a növelés terén nagy missziót teljesítenek s hogy a legnagyobb lelki megnyugvással bizhatják gondjaikra szeretett gyermekeiket a gondos szülők. Ezt az odaadó önfeláldozást azzal méltatja a közönség, hogy a zárdaiskolának magasabb fokra fejlesztését lehetővé teszi erkölcsi és anyagi támogatásával.

A kulturális haladás előmozdításáért, a nemzeti eszme terjesztéséért lelkesülő községi képviselőtestület bizonyára örömmel és készséggel megszavazza azt a csekély anyagi segélyt, melylyel lehetővé teszi, hogy a hatosztályt végzett leányaiak jövőjét s érdekeit szívükön viselő helybeli s vidéki szülők legforróbb ohajtása teljesüljön s a VII. és VIII.-ik osztály már a jövő tanévben felállíttassék a zárdaiskolában.

Megnyugtató a képviselőtestület hazafiságába helyezett felemelő tudat, hogy Petrozsény község áldozatkészségén nem fog mulni az osztatlan közohajtás teljesítése.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Lapunk jelen száma** utolsó ezen fél évben, mely alkalommal tisztelettel kérjük az előfizetéseket megújítását és a kiegyenlített díjak szíves beküldését.

— **Nyilvános köszönet.** Alulírottak, úgy a magunk, mint aninoszatelepi híveink nevében is, hálás köszönetünket nyilvánítjuk t. Vass Imre társulati tanító urnak, ki az itteni bányaugzatóságtól nyert megbízatása folytán, a társulati iskolába járó s. ev. ref. és ág. hitv. ev. növendékekkel, a hit- és erkölcstanból oly fényes eredményt mutatott be a f. hó 26-án tartott nyilvános vizsga alkalmával, a mely kitartó szorgalmáról, lelkiismeretességéről tett fényes tanubizonyosságot. Fizesse meg neki az isten titkon, a mitt cselekedett nyíltan. Pelger Mihály, ág. hitv. ev. lelkész. Kósa Mihály ev. ref. lelkész.

*Tehát ha valamit akarna tudtára
Adni a népének, hogy mehetne arra?
Elhivatja végre udvari bolondját
S annak az észére bizza szíve gondját,
Tudván, hogy a gyermek és a bolond mondak
Csak igazat s minden szabad a bolondnak.
„Én felségednek, szöla bolond, azt adom
Táncsul s hogy jól üt ki, bizást fogadom:
Hogy a mit tudtára akar a népének
Adni, mondja meg azt a — feleségének.”*

Fáy András.

Ároniádák.

Megesett a tisztujtás. Én mindenből kimaradtam, mint a hóból tavaszra, a kukoricza esuma. Rászántam volna magamat arra, hogy legalább tanácsbelivé degradáljanak csak azért, hogy megmutassam, milyen népszerűségnek örvendek, de a valódi érdem iránti közönyt tapasztalva, kitértem a lagymatag bizalom-nyilvánulás elől.

Egyébként is okom van nem igen lelkesülni a községi szervezkedésért. Először azért, mert a leghálásabb téma az: ex-lex- oda van másodszer azért, mert a választás nem volt érdekes. Másképpen képzeltem én a restaurációt. Nehány alkotmányos fejbeverés pár hétig tartó korteskedés, kézzelfogható kapacitálás s végül áldomás ...rogvásig. Ez aztán tisztujtás lett volna. No, de átestünk, térjünk napi rendre:

— **Köszönet nyilvánítás.** A petrozsényi ev. ref. templom javítása céljára f. hó 16-án rendezett táncvigalom úgy anyagilag, mint erkölcsileg várokozason felül oly jól sikerült, hogy kedves kötelességemnek tartom mindazoknak, kik a rendezés körül önzetlenül fáradozni, továbbá akik fölfülfizetésekkal a magasabb czélt előmozdítani sziveskedtek; az itteni ev. ref. egyház nevében hálás köszönetet nyilvánítani. Petrozsény, 1901. június hó 25. Kósa Mihály ev. ref. lelkész.

— **A petrozsényi gimnasiumban** a vizsgák jövő hétfőn, kedden és szerdán tartatnak.

— **A petrilla-deakbányai** áll. népiskolában folyó hó 22.-én folyt le az évrő ünnepély, mely alkalommal Vassi János gondnok a hallgatókhoz és gyermekekhez megleghangu beszédet mondott, a növendékek pedig hazafias dalokkal és költeményekkel működtek közre, a melyek után a jutalmak kiosztása következett. A kiválóbb gyermekek megjutalmazására: Horváth János 11 kor., Vassi János 10. kor. Krausz Sándor 5 kor. Szucs Simon, Berkovich Dávid, Schwilgin Frigyes, Venczel Antal, Nárdai Rudolf, Forró István és Dávid János 2—2 kor., Wáncsakovszky Jakab, Tomus György, Loy Károly, Keilling Károly, Bonta Péter és Baczai Kornélia 1—1 kor., Preda M. Márk 20 fill., Két iskolásleány virágosokrokból gyűjtött 2 koronát. Összesen: 48 kor. 20 fill., folyt be, mely összegből 42 kor. 50 fill. ára könyv a többi mint készpénzben lett kiosztva. A szíves adakozóknak hálás köszönetet nyilvánít: **Nána Aurél**, áll. tanító.

— **A petrozsényi ref. templomalap** javára rendezett nyári táncvigalom alkalmából kimutatott felülfizetők névsorából Madarassy Márton egyházú és egyik buzgó rendező neve tévedésből kimaradt lapunk mult számából, mit azzal igazítunk helyre, hogy a nevezett, 3 kor. tagsági díj behagyásával jegyét megváltotta.

— **Tűzoltó szaktanfolyam.** A „budapesti önkéntes tűzoltótestület” folyó évi július hó 9 től augusztus hó 18-ig terjedő időben orsz. tűzoltó szaktanfolyamot rendez. Tekintve az ügynek nemzetgazdasági és humanitárius szempontból való egyaránt nagy horderejű fontosságát a tanfolyamra való részvételre a tanítókat felszólítja Hunyad-vármegye kir. tanfelügyelőisége. A tanfolyam látogatására 7 drb. 100 kor. pályadíj is ki van tűzve. Bővebb felvilágosítást adhatnak az előjárások és ezen hivatal. Jelenkezhetni 1901. év július 18-ig írásbelileg Budapesten, VIII. ker. Kún-utca 2 sz. a budapesti önk. tűzoltó testület parancsnokságánál.

— **A malea-hid.** Petrozsény község belterületét a Maleapatak két részre osztja. Ezen patakon át egyetlen hid közvetíti a közlekedést. Ezt a hidat a mult nyáron elrombolta a vízár s fennakadt a közlekedés a szurduki államuton, valamint a Felső- és Alsó-Zsilyölgy között. Ideiglenes hidat hevenyészített Petrozsény község előjárósága az elrongált régi helyett s azóta ez a hid ve-

Természetes, hogy gáncsolni való akad mindig. A többek között a Malea-hid igen rászolgál erre.

A multkor valami bajor turista társasággal volt egy kövér ur. Petrozsényben olyan nyomatókos ur csak egy van. (Ki lehet az? Szédő) Ez az ur megbicsakolta magát a hidnál s nem akart átmenni a gyanus kinezési s még gyanusabb ingadozású tákalmányon; attól félt hogy leszakad alatta. Hiábavolt minden kapacitálás. Végre mentő gondolata támadt, visszament a vendéglőbe, befogatott az omnibusba s úgy hajtatott át a hidon.

Még is csak hátrányos és szegényletes, hogy Petrozsény egyik részéből a másikba halálfelelem közt lehessen átmenni, sőt akit végzete 120 kilogrammnyi súlylál áldott meg az kénytelen legyen omnibuszba ülni s úgy áthajtani, nehogy leszakadjon alatta az ideiglenes hid, mely úgy látszik bevárja, míg egy kis árvíz elsöpri. Nem lesz érte kár.

Tudok egy rendkívül érdekes újságot. Nagyon érdekes. Ez pedig az, hogy sem a nagyközségi képviselőválasztás, se a tisztujtás ellen nem adott be felebbezést vagy felszólamlást senki.

Ez a szokátlan eset megérdemelné, hogy vezércikkben örökítették meg. Igen ám csak hogy mindig kiszorulok én a helyből, pedig a n. é. közönség engem lát legszívesebben. Nem is csodálom, mert én mondom meg az igazat. Arranézve is tudok tanácsot adni, hogyan lehet a rendet fentartani rendőrség nélkül: Hát úgy, hogy nem szabad rendetlenkedni s ez esetben nem lesz rendbontás, nem lesz vérengzés. Ezt a czélt elérheti a község csekély

Aron.

szélyezteteti a személybiztonságot és a közlekedést egyaránt. Többször szóva tettük, több esetet említettünk, melyek az állandó hid sürgős felállítását szükségessé teszik s egy év óta egyéb semmi sem történt. Értesülésünk szerint, tekintettel a nemzetközi s általán a ropant forgalomra, mely ezen állami uton és hidon át bonyolítottatik le; — vashid létesítésével tervezik a közlekedést biztosítani. Nagyon helyes, nagyon indokolt, csak az a kérdés hogy mikor? Egy év még is csak elég hosszú idő arra, hogy legalább előkészületek tessenek az építkezéshez. Eddigél semminek semmi nyoma és a rozoga ideiglenes tákalmányon újabb botrányos esetek fordulnak elő: F. hó 24-én egy livazényi paraszt asszony — Arad Dumitrué — a keskeny hid közepén haladt, midőn a tehéncsorda vele szembe jött. Az összetörődt tehénektől nem mehetett át s visszazakart fordulni, de ott meg teherrel rakott kocsit zárta el az utat. Addig jajveszékelt, míg a tehének a vízbe löktek. Szerencsére a rémülettel s csekélyebb sérüléseken kívül egyéb baja nem történt. Ugyanaznap Szokol Dénés petrozsényi lakos szép vemhes koezája zuhant le a keskeny hidról, amint egy áthaladó fogat elől össztönszerűleg kitért. Egyéb baj nem történt, minthogy a malacozó kocza elpusztult. Kár lesz a hidépítéssel várni míg lapunkból „világlat lesz.” (ami soha sem lesz) amíg végzetes szerencsétlenség nem történik, avagy egy kis vízár el nem viszi a mostani rozoga hidat s a közlekedés teljesen fenn nem akad. A közérdek indokolja újabb és újabb felszólalásunkat.

— **A cigányok megrendszabályozása.** A belügy-miniszter rendeletet küldött a vármegyékhez a cigányügy rendezése tárgyában. A miniszter leiratában hangsúlyozza, hogy a cigányügy egységes rendezése már folyik s addig is, míg a munkálatok elkészülnek, utasítja a vármegyéket, hogy a járási főszolgabírák, a megyebeli csendőrszakszeparancsnok és az egyes községi előjárók meghívásával állapítsák meg értekezletileg azokat a rendszabályokat és óvintézkedéseket, amelyek a cigányok garázdalkodásának megállítására legalkalmasabbnak látszanak s azok végrehajtása iránt azután saját hatáskörükben intézkedjenek. Mindinkább kiveszőben van a kóbor cigányok veszedelmes és közgazdaságilag káros specziálitása, de az ősi szokásaihoz oly konokul ragaszkodó ezen munkakerülő fajt a civilizáció eddig képtelen volt a társadalomba beolvasztani. Hogy az újabb rendelkezéseknek, vagy a miniszter által folyamatba tett egységes rendezések sikerülend e valahára véget vetni kóborlásuknak, azt a jövő fogja megmutatni. A tapasztalás azt igazolja, hogy nagyon nehéz feladat.

— **Parittyázo gyermekek.** A szünidő beálltával kikerültek a gyermekek a tanítók felügyelete alul. Zajosak lettek az utcák a futkározó pajkos gyermekek zivajától. Ez nem baj mindaddig, míg a gyermekek kedvtelése túl nem lépi a megengedett határt s veszedelmes játékok nem üznek. Pedig igen veszedelmes a gyermekek között lábra kapott parittyázás. Villa alaku faág két végére gumminiszinót erősítenek s ezzel köveceket, sőt nagyobb ölomseréteket lödöznek, még pedig oly erővel, hogy a kisebb madrakat pusztítják s egymás és a járó-kelők szemét is veszélyeztetik eltekintve attól, hogy az ablak- és utcái lámpa üvegeket betörik, tehát kárt tesznek. Oly sok kellemes szórakoztató gyermekjáték van, mely ezen veszélyes sportot mellőzhetővé teszi, hogy a szülők és az előjáróság üdvös dolgot cselekednének, ha ezt a parittyázást, vagy miként a gyermekek nevezik: „gummipuskázást” megakadályoznák. Kíváncs volt, hogy az előjáróság dobok mellett hozná köztudomásra az idevonatkozólag életbeléptetendő tilalmat s figyelmeztetné a szülőket és gyermekeket ezen játék veszedelmes voltára s az ezt űző gyermekeket érhető fenytékre, illetőleg a kötelek felügyelet elmulasztásáért a szülőkre róható büntetésre.

— **Felhőszakadás.** Az egész Zsilyölgyben alig mulik el nap eső nélkül. Olykor azonban csak úgy ömlik a zápor az átázott földre. F. hó 25.-én délután pedig valóságos felhőszakadás volt különösen Csimpa táján, mely a Zsil patakot annyira megduzzasztotta, hogy az ár kiesapott a medrőből s a Pollacek és Scheiber, valamint a Peccol-féle fatelepekről nagyobb mennyiségű faanyagot elsodort. Hátszegen és vidéken f. hó 24.-én éjjel volt oly vihar és felhőszakadás, hogy az utasok nem mehettek ki a vasuti állomáshoz.

— **Vásárendelvényekről.** Hajdan a városi czim adományozásával kapcsolatosan kiváltságképp kapták a királytól a városok a vásártartási jogot. Az 1875 évi XXV. t.-cz. egyéb rendelkezései mellett érvényben fen-

tartotta az 1858. évi január hó 24-én kelt császári nyiltparancsból átvett azon intézkedést is, amely a vásári engedélyekért járó díjakra vonatkozik, mely szerint országos és heti vásárok tarthatásának engedélyeért minden vásártól 31 frt. 50 kr. (azaz 63 korona) jár s annyszor fizetendő, ahány országos vásár egy évben, illetőleg ahány heti vásár egy héten tartása engedélyeztetik. A m. kir. kereskedelemtügyi miniszter a m. kir. pénzügyi miniszterrel egyetértőleg ezen törvényerővel bíró rendelkezést alkalmazni kívánván elrendelte, hogy az ezentul engedélyezendő országos és hetivásárok tényleg mindaddig nem lesznek megtarthatók, míg az engedélyes a fentebb említett vásárengedélyezési díjnak az illetékes adóhivatalnál történt lerovását adóhivatali nyugtával nem igazolta. Amennyiben az érdekelt a kérdéses díjat egy éven belül befizette, kötelességében álland ezen körülményekről, az adóhivatali nyugta bemutatása mellett, a törvényhatósághoz jelentést tenni. Ez alapon az engedélyokmány az érdekeltnek haladéktalanul kiszolgáltatandó s ennek kiszolgáltatásáról egyidejűleg a kereskedelemtügyi miniszterhez is jelentés teendő. — Oly esetekben, amidőn az érdekelt az egy évi határidőn belül fizetési halasztást óhajtaná nyerni, a vonatkozó kérelem esetről esetre benyújtandó s végül olyankor, amidőn az érdekelt a díjat a megállapított egy évi, vagy pedig kinyert fizetési határidőn belül nem fizeti be, a kérdéses határidő lejártá után ezen körülményről a vásári engedélyokmány visszaterjesztése mellett annak megsemmisítése céljából a miniszterhez haladéktalanul jelentés teendő. Oly esetekben, amidőn a díj megfizetésének elmulasztása következtében a kiállított engedélyokmány megszűnt, az eredetileg kérelmezett vásárokat az érdekelt újból folyamodhatik, az ily kérelem azonban teljesen újnak lévén tekinthető, folyamodó azt az 1892. évi augusztus hó 16-án 45,899 sz. alatt kiadott rendelet 1. pontjának megfelelően felszerelve tartozik az idézett rendeletben körülírt módon benyújtani.

Ezen rendelet kiadtván, azonnal életbe lépett.

— **Fekete József áll. iskolai tanító** f. évi július hó 1-től kezdődőleg minden délelőtt 8 órától 11 óráig jutányos feltételek mellett magánórákat ad ismétlő és előkészítő növendékek részére. Az érdeklődő szülőket felkéri, hogy e tekintetben érintkezni szíveskedjenek vele.

— **A gazdaságban alkalmazott iparosok.** A kereskedelemtügyi miniszter egy felmerült esetben kimondotta, hogy az uradalmakban, gazdaságokban fizetéssel alkalmazott iparosokat nem lehet azok közé sorolni, a kik iparszerűleg üzik mesterségüket. Az ilyen egyének a gazdasági személyzethez tartoznak, mert működésüket leköti a gazdaság. Megszűnt azonban ez a viszony abban az esetben, ha gazdaságon kívül elvállalnak munkát, mert akkor már rendes iparosok közé tartoznak.

TANÜGY.

A lupényi áll. iskolában f. hó 18-án az I-ső vegyes osztály növendékei vizsgáltak a szülők és tanügybarátok élénk érdeklődése mellett. 91 gyermek tett vizsgát s ezek közül 64 találatot képesítettnek arra, hogy a II. osztályba mehessen. Tekintettel arra, hogy ezen kezdő iskolás-gyermekek többnyire a bányászok gyermekei, kik leginkább fejelemzetlenül jönnek iskolába a szülői háztól; tekintettel továbbá arra, hogy a kontinens minden részéből bevándorolt szülők gyermekei nagyrészen idegen anyanyelvűek és az iskolában sajátították el a magyar nyelvet, melyen vizsgáltak: az eredmény valóban várakozáson fölülinek mondható s Löwenhardt Lujza tanítónő odaadó lelkiismeretes fáradozásának köszönhető, ki az I. II. és III. osztályos leánykák női kézimunka tanításáért is megérdemelt elismerésben részesült.

F. hó 19-én Stojka Beláné, tanítónő II. és III. osztálybeli jól fejelemzett tanítványai szintén kitűnő sikerrel vizsgáltak; a IV—VI. osztályos leányok női kézimunka tanításával pedig arról tett bizonyosságot, hogy e tekintetben is fáradságot nem ismerő s szakképzettséggel párosult buzgalmat fejtett ki.

F. hó 20-án Stojka Béla ig. tanító IV—VI. osztálybeli tanítványai mintaszerű fejelemzett-ségről tanuskodó szép eredménnyel végezték be a tanévet. Itt is jelen volt Lupény értelmisége igen szép számmal s elismerésének adott megérdemelt kifejezést.

A záróünnepély f. hó 23-án, vasárnap tartott, mely az egész község ünnepe volt. A szülők és tanügybarátok szíves adakozásából 220 kor. folyt be ezen ünnepély rendezésére, mely fényesen sikerült. Az ünneplő ruhába öltözött növendékek hazafias költeményeket szavaltak szépen, értelmesen, szebbnél-szebb énekeket zengtek egy és kettős hangon összevágóan a hallgatóság gyönyörködtetésére. Egyik gondnoksági tag igen szép beszédben mondott köszönetet a tantestület fáradozásáért, sikeres működéséért. Délután 2 órakor kezdődött a gyermekek részére s az egész község gyönyörűségére a kedvező idő miatt az állami iskola udvarán és termeiben rendezett mulatság, melyen a petrosényi első zenekar szolgáltatta a zenét. Izletes uzsona volt a növendékek részére kiszolgáltatva.

A brájai iskola I—IV. osztálybeli növendékei f. hó 11-én Csiky Domokos tanító érdemének tulajdonítható s osztatban elismerésben részesült igen jó vizsgát tettek. Minden osztály, de különösen a fejelemzetlenül iskolába adott kezdő s nagyrészt idegen anyanyelvű növendékekkel elért siker volt meglepő.

Az aninoszai bányatársulati iskolákban f. hó 25.- és 26-án a legmesszebb menő várakozást is felülmúló sikerrel folyt le az évről vizsga s a jelen voltak teljes elismeréssel adóztak a két új tanító: Bakó Lajos és Vass Imre fáradozásáért.

Szerencsés választást tett a Salgótarjáni Köszénbánya Részvény-Társulat igazgatósága midőn az aninoszatelepi társulati iskolákhoz oly két jeles tanférfiut hívott meg, kik szakképzettségöknek, ügybuzgalmaknak oly fényes jelét adták a f. hó 25- és 26-án tartott záróvizsgálatok alkalmával.

A fejelem, a rend, a tanulóknak minden kérdésre adott határozott és tiszta feleletei meglepték a szépszámú hallgató közönséget.

Az öszhangzó énekkel, már a 2-ik osztályban is kettős hangon, a hazafias verseknek értelemmel és érzéssel való szavallása igen kellemesen hatott a jelenlévőkre.

Különösen, a mértant, a mérési eszközök mikénti használatát kell kiemelnünk, a melyet már a második osztályban is bemutattak a növendékek. A IV, V, és VI osztályokban már gyakorlatilag köbtartalom kiszámítási feladatokat oldottak meg igen szép készséggel, a mi a bányász gyermekeknek igen nagy előnyére leend annak idejében,

Nem csak az előírt tananyagot dolgozták fel elismerésre méltó sikerrel, hanem különösen a bányászati foglalkozás körébe eső oly hasznos szakismereteket sajátítottak el, melyeknek gyakorlati hasznát veszik az életben.

Ezen, közelismerésben részesült kiváló eredmény is igazolja, hogy a helyi foglalkozás körébe tartozó ismeretek elsajátítása által előkészítettnek a növendékek azon működési kör betöltésére, mely annak idején megélhetésüket biztosítandja.

A szt. Ferenczrendi nővérek zárdaiskolájában. f. hó 23—24-ikén voltak az osztályvizsgák. A rend szabályai tiltják, hogy tagjainak működése a nyilvánosság előtt képezze elismerés tárgyát s így általánosságban megjegyezzük, hogy hódolattal határos elismeréssel adózott Petrozsény és vidéke intelligens közönsége azon sikerért, melyet úgy a magyarosítás, mint a tanítás és nevelés terén a tiszt. tanítónővérek kivívtak. Ennek az elismerésnek megható szavakban adott min-

den vizsga végeztével kifejezést a vizsgákat vezető Husek Gyula s. lelkes.

A f. hó 27.-én Petrozsény és vidéke intelligenciájának jelenlétében lefolyt diszvizsga valóságos ünnep volt s nem találunk szavakat a dícséretre, mely úgy ezen nagyobb szabású koncertnek is beillő évről vizsgán, mint a szebbnél szebb rajzok s remek női kézimunkák láttára felhangzott. A mintaszerű tan- és nevelőintézet növendékeinek haladásáról a záróünnepély alábbi programja tanuskoik:

1. „Ouverture“, zongorán előadják: Fitz Hilda, Gross Margit és Oswald Emilia.
2. „Nagyanyuska“, zongorán előadják: Peccol Czeccilia és Fitz Hilda.
3. „Polka“, zongorán előadják: Stanka Ilona, Singer Eugénia és Szokol Mari.
4. A „tavasz“, karének.
5. „Magyar zászló“, szavalja: Balló Ilona.
6. „Valse“, zongorán előadják: Polgár Erzsébet, Oswald Emilia és Oswald Irén.
7. „Margit“, zongorán előadják: Fridmann Teréz és Bauer Flóra.
8. „Deák Eerecz“, szavalják: Sternberg Olga és Berohn Lujza.
9. „Magyar rhapsodia“, zong. előadja: Sternberg Olga.
10. „Polonaise“, zongorán előadják: Schwemmhammer Olga és Junger Miczi.
11. „Induló“, zongorán előadják: Schwemmhammer Olga és Junger Sarolta.
12. „Zongorázní be nehéz“, énekli: Kálmán Margit.
13. „Karácsonyi induló“, zongorán előadja: Kálmán Margit.
14. „Chants du Danube“, zongorán előadják: Erdély Irma és Rídval Eleonora.
15. „Az együgyű ember a postán“, szavalja: Rídval Eleonora.
16. „A kis zongorázó“, zongorán előadja: Héjas Mariska.
17. „Az anyai szív“, énekli: Erdély Irma.
18. „Tiroli hangok“, zongorán előadják: Erdély Irma és Oswald Emilia.
19. „Fáni és Nani“, a csinos vasaló nők, éneklik: Rudolf Hilda és Rídval Eleonora.
20. „Nyári kedv“, zongorán előadják: Rudolf Hilda és Sternberg Olga.
21. „Varázsharangok“, zongorán előadják: Schaffer Katalin és Herz Frida.
22. „Polka“, zongorán előadják: Hüttner Ella és Jírotka Jozefa.
23. „Magyar nyelv“, szavalja: Erdély Irma. (Lapunk tárczájában közöljük.)
24. „Honfi dal“, énekli a kar.
25. „Galopp“, zongorán előadják: Schaffer Katalin és Schwemmhammer Olga.
26. „Születésnap induló“, zongorán előadja: Figuli Irén.
27. „A cigányoknál“, zongorán előadja: Gross Margit.
28. „Madár Kantata“, tréfás Quintett, éneklik: „Kakuk“, Erdély Irma; „szarka“, Stanka Ilona; „papagály“, Schwemmhammer Olga; „holló“, Kekel Emma; „fülemile“, Hüttner Ella.
29. „Csárdás“, zongorán előadják: Gross Margit és Sternberg Olga.
30. „Hymnus“, Isten áldd meg a magyart.

HIRDETÉSEK:

Könyvkötészetemet

az igényeknek megfelelően a ként rendeztem be, hogy minden, ezen szakmába vágó megbízatást a legpontosabban, legjutányosabban és a legmesszebb menő kívánalmaknak megfelelően teljesíteni képes vagyok. *A legegyszerűbb- és legdiszesebb könyvkötészeti munkákat, szállagfelirat, aranyozásokat s e nemű díszmunkákat* teljesítem s a n. é. közönség pártolását tisztelettel kérem

Figuli Antal.

Szavatolunk a jóságért!

A Czipőgyár, kizárólagosan kézimunkára van berendezve a kir. orsz. fegyintézetben **NAGY-ENYEDEN** s több oldalról beérkezett felszólítás folytán elhatározta a magánfeleknek szükségleti lábbelieket **kizárólagosan** a

== Dr. Högyes-féle szabadalmazott asbesttalpbéléssel ==

ellátva mérték szerint szállítani a már elismert olcsó árak mellett.

A felhasznált anyag **valódiságáért**, valamint gyártmányaink **tartósságáért szavatolunk**, miután szigorú-szaksterü felügyelet alatt készülnek. Meg nem felelő árúk kieserőletnek, vagy a pénz visszaadatik.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Mérték utáni rendelményeknél elegendő a láb lenyomata esetleg egy használt cipő beküldése (per : minta érték nélkül).

A szabadalmazott asbesttalpbetétek jóságát számtalan elismerő és köszönő nyilatkozat igazolja u. m.:

A nagym. m. kir. honvédelmi miniszterium hivatalosan a magy. miniszter ur rendeletére ^{85.917}_{VII} szám alatt. Ő csász. és kir. fensége Lipót Szalvator főherczeg, Magyarország volt miniszterelnökének **Wekerle Sándor** ő exelenziának elismerő nyilatkozatai stb. **Elismerő nyilatkozat Ch...k Olga grófnő udvarhölgy ő méltóságától.**

 Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nics többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel látja el.

Kettős vastagságu 2 kor. 40 fillér, egyszerű 1 kor. 20 fillér.

Az asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított. — Szétküldés esakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Az asbestárú gyár raktára Erdély részére:

Czipőgyár a nagyenyedi kir. orsz. fegyintézetben — Nagy-Enyed.

4—30

Portland és román cement, stukatur-nád.

Tűzkár elleni
biztosítási
ügynökség.

Élet- és baleset
biztosítási
ügynökség.

Van szerencsénk a n. é. közönségnek b. tudomására adni, hogy Petrozsénybe a fő-utcán lévő

festék- és vasáru

üzletünkben,

minden, a vas- szakmához tartozó árucikkek, *ecsetek*, mindennemű *fegyverek* *dusválasztékban* és *jutányos áron* szereshetők be.

Tisztelettel:

Stern Adolf és Tsa.

Vidéki megrendelések pontosan eszköztetnek.

Kitűnő
borostyánkő olaj,
máz-festék.

17—42

Flobert-fegyver
és
töltvények.

Asfalt fedél-lemez, melyhez kátrány nem szükséges.

Legelősebb beszerzési forrás jó óráknak 3 évi írásbeli jótállással.

Konrád János

óragyár és aranyárak szállításiháza

BRÜX (Csehország)

ajánlja legszigorubb [kezességű 15 év óta legjobb hírből álló gyártmányait.

Órák. arany- és ezüstárakban

A czég a cs. és kir. birodalmi sással van kitüntetve. Birtokosa arany és ezüst kiállítási érméknek, valamint ezekre menő írásbeli elismerő leveleknek. Az összes árak a cs. kir. fémjelző hivataltól vannak felülvizsgálva és fémjelezve. Megnemfelelő becsérélve vagy kívánatra a pénz visszafizetve lesz; ennélfogva minden kockázatot ki van zárva.

Valódi ezüst remt. óra frt 5.80, duplafedelű frt 7.75, ó nickel remt. óra frt 3.75; ezüst női remt. óra frt 7.75; valódi 14 kar. arany női remt. óra frt 14.—, arany gyűrűk drbja frt 2.25.

Valódi ezüst panczél-lánczok cs. és kir. fémjelzéssel 30 cm, hosszú 15 gr. nehéz súlyú frt 1.20, 20 gr. súlyú frt 1.50, 30 gr. súlyú frt 2.20.

Fizetés fejében bármely országbeli levélbélyegek is elfogadtnak.

A szállítás utánvét vagy az összeg előleges beküldése ellenében történik.

Gazdagon illusztrált arjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

47—50.

Reich Jakab

→ órás, ékszerész és látszerész ←

Fogaras.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke nagy érdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy Petrozsényben a főutcán, **GROSZ HERMANN-féle** házban legközelebb: **óra-, aranyékszer- és látszer-áru** 2 2 2 2

 fióközletet

és ezen szakmába vágó javítási műtermet fogok nyitni.

Midőn ezt előzetesen jelentem, tisztelettel jelzem, hogy arany, ékszer, ezüst és óra, valamint **China- és alpaca-ezüst** árukban nagy készletet tartok raktáron, továbbá törött arany és ezüst tárgyakat beváltok, vagy ujjakkal kieserélek.

Raktáram és üzletem legközelebbi berendezéseig kérem a n. é. közönséget becses megrendelésének függőben tartására, minthogy az érintett árukat gyári áron fogom elárusítani s a javításokat jótállás mellett a legjutányosabban teljesítendem.

Kitűnő tisztelettel:

REICH JAKAB

2—20